

Стан Редакције и Админ.:
Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Неплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Писма, рукописе, новац и
све остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА. 1092

Издази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дин. 12.—
„ шест месеци . . . 5.—
„ три месеца . . . 3.—
„ један месец . . . 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . Дин. 30.—
„ шест месеци . . . 15.—
„ три месеца . . . 7.50

Гробар Аустрије

У споразуму са Вилемом Тиса је успео да аустријска војска евакуише мађарску територију.

РИМ, 9. фебруара

Вест „Борнале д'Италија“ да је аустријска војска напустила Мађарску и да је упућена на запад, на француско бојиште, док је немачка војска упућена у Мађарску, у римским дипломатским круговима разно се тумачи. Једна истакнутија политичка личност римског дипломатског тела у разговору са једним талијанским политичаром дала је о дислокацији трупа овакав сул:

Колико сам ја успео да сазнам ова дислокација, која је изненадила све војне кругове у Европи, извршена је по вољи самог немачког кајзера. Он је стално наговарао графа Тису, шефа пештанске владе, да овај тражи од главног штаба, да аустријске трупе напусте Угарску а да се одбрана ове повери или Мађарима или Немцима.

Међутим штаб је ово одбијао. После овога опет у споразуму са немачким царем, пештанска влада је престала да хране аустријанце а уједно је забрањен извоз хране из Угарске за Аустрију. Тиме је гл. штаб био приморан да повуче аустријске трупе из Мађарске. Но бојећи се побуне, штаб је у место мађара послао у Угарску немце. Ја у овој промени гледам крах Хабсбурговаца, у корист Хоенцолерна.

БЕЗ ХРАНЕ

Скоро смо писали, да се у Аустрији и Немачкој одавно почела осећати оскудица у брашну и о мерама и покушајима, које су обе државе употребиле да се бар за неко време снабдеју брашном и да спрече неминовну катастрофу која ће наступити чим се у обема државама исцрпе и последњи извори. Сви пак, наши написи примани су са резервом. И на тај начин факта која смо изнели примљени као проста аргументација. Ми нисмо ни мало били овим изненађени. Сада пак и сами њихови листови и поред строге цензуре доносе вести о огромној оскудици, која поразжава владајуће кругове и која ће за најкраће време имати страшне последице у земљама, које су се тако не-

смишљено и брзо бациле у вртлог пропасти. Један од најважнијих аустријских листова „Нова Слободна Преса“ даје нам оправдања у нашем мишљењу а у исто време и доказује наше раније аргументе. Несумњиво је и сигурно, да је и у Аустрији и у Немачкој настало зло стање због оскудице и за кратко време нестаће брашна. По „Преси“ којој морамо веровати, у обема државама је брашно измаку и услед тога владе су издале наредбе да се брашно штеди колико је год могуће и да се не троши ни онолико колико је неопходно потребно. У тим се наредбама прописује да један грађанин у Аустрији и Немачкој не сме потрошити више од четврт килограма брашна дневно.

Сваки пак, онај грађанин, који би се огрешио о ову наредбу подлеже строгим казнама! —

У вези са овим фактима, које нам даје „Преса“ морамо се обрнути и на покушаје Немачке, да се снабде храном, бар за извесно време. Немачка је пре извесног времена покушала, да се снабде житом и брашном из Америчке бродовима, који су носили заставе неутралних држава. Али им је и тај покушај осујећен јер су савезници неуморно пазили на сваки покрет Немачке.

Притерана у пристајашта, а под ужасним бичем — глађу — Немци су бацили и последњи адут, почела је подводним бродовима да напада енглеску флоту, која јој не да ни да мрдне. Оваквом својом политиком Немачка се нада да ће за кратко време бити бар приближно једнака на-

мору са Савезницима, а тоби јој много помогло јер би могла да дође лакше до хране.

Али је више но сигурно да ће им се и тај покушај изјавити и дочекати срећу свију ранијих, пошто је без сумње савезничка флота и поред свију напора Немачка, да је ослабе, опет најчача и она ће увек моћи одолети нападима немачке флоте исто као што је војска оделела и одбила нападе на суву па чак успела и да их потисне.

Епиграм

Поћерак и Фрања

Од кад стругну из Србије
Фон Поћерак сузе лије,
Као сињи кам;

А цар Фрања круну гази,
На своју се војску плази
Иведе га срам.

Наше железнице!

У бр. 34 „Страже“ од 3 овца г. Драг. М. Димитријевић шеф стан. у пензији покушао је да на њему познати начин докаже како је увек та полетака на нашој железници, и да укаже рђаве последице које се дешавају и које се могу десити истичући партијске интересе изнад државних.

Ја у ничему не бих имао ништа противу тога, чак шта више могао бих и помоћи г. Димитрију да се ова ствар изведе и овога стања само ако би то могло. Али мене збиља чуди једна ствар да се г. Димитријевић са овим чланцима јавља сада када има најмање места зато, и када имамо да расправљамо многе прече националне ствари. Могао бих још и да разумем г. Димитријевића кад би то би-

ло да се иде нато, да се тек почиње заводити политика на железници па он хоће својим чланцима да предупреди ту ствар — управо да је осујети.

Али кад је ова ствар коју г. Димитријевић данас третира као штетну по опште државне интересе зашто несумњиво има и права — ухватила дубоког корена на железници, онда у овим данима не треба трешити време за бадава. Што је најглавније г. Димитријевић није усвоио или није хтео да озвучи главне кривце који су први почели уносити политику у овој устанци, а то је било неопходно потребно, јер кад се једна ствар тј. радња хоће да третира као штетна и неправилна, онда свакако се морају трезити и прави кривци — извршиоци тога дела и жигосати се јавно.

Дакле он се устегао да каже праву истину да је политика узела маха на железници од дана када је основана задруга железничког особља. Како а на који начин то је већ познато.

Оснивањем железничке задруге ишло се на то, да се железничком особљу учини једна олакшица у давању новчаних зајмова, у снабдевању одећа и осталих животних намирница.

Ту идеју разуме се прихватили су оберучке сви железничари и уписали се за чланове. По Статутима задругичим чланови задруге бирали су на свом годишњем збору управни и надзорни одбор задруге. Неколико људи на челу са Антонијем Панићем хтели су још првих дана да узму задругу у своје руке и чланове задруге да мамувају како они хоће за свој рођени новац. Дакле утицајем свога положаја они су хтели да приморају те чланове да сваке године гласају за њих. Многи чланови сматрали су да своју имовину могу поверити на чување коме они хоће, а то је сасвим оправдано па су често пута гласали противу Панића.

Господин Панић хтео је да сви гласају за њега. Онај који

би урадио противно његовој вољи одмах је био записан у црну књигу. Рецимо неко је гласао за Драгољуба Јовичића он га је назвао самосталцем, неко пак за Радисавом Ацовићем бележио га је као напредњака и т. д. и ти чланови задруге морали су се покорити или вољи Антонија Панића гласајући мимо њину вољу за њега или се обележити као његови противници гласајући за другога. Они који су се усудили да своје мишљење искажу противно вољи Панића они су премештани, кажњавани, отпуштани и т. п. На тај начин Антоније Панић председничковао је 20 година у железничкој задрузи; на тај начин Антоније Панић усвоио је политику на нашој железници. Данас више тај новчани завод није задруга железничког особља, она је данас задруга плаћаних физичких агената.

Г. Димитријевић врло добро зна какво је стање било на железници за последње три године, он ће сам признати да онога терора није било од како је железнице, он се тада није јавио ни једним чланком да ондашњу управу осуди као партијску.

Зар не треба јавно жигосати Антонија Панића кад он он отворено једном службенику каже: „Ти си на збору Задругином гласао за Свето-зара Михаиловића или Радисава Ацовића или код њих нека ти помогну а ја док сам начелник саобраћаја ја хоћу овако;“ не требали јавно жигосати Јована Аврамовића који у очи збора задругиног причекује пружио особље њему потчињено са речима: „Људи! Ми данас играмо отворене карте узмите се уламет за кога ћете сутра гласати на Задругиним Збору.“ Па шта да кажемо за Јевту и његовог настојника добара Гачулу па још много њих ради којих и постоји железничка задруга јер је они черупају а рачуне ником не подносе.

Ето површно главних криваца који за собом имају још војске али која фијда. Сви су они добили масне плате па

могу куд хоће а они бедници који су за њим ишли као стадо за чобанима испаштаће и даље.

Главна је ствар да се политика на железници не може искоренити јер је нико неће ни почети искоренити и онда сваки дан дискусија о овој ствари била би беспредметна.

М.

ПАПАГАЈ У СЛУЖБИ ПОЛИЦИЈЕ

Поводом велике покрађе која је извршена на Врачару у улици Прогне Матеје 62 о којој смо два пута доносили опширне извештаје сазнали смо још и следеће:

1.) Да није било папагаја д-ра Нешића нико никад не би ушао у траг овој крађи. Нико од оштећених није никог мити сумњичио мити оптуживао. Тек од оног момента кад се ушло у траг украђеном папагају полиција је услед доставе д-ра Нешића почела истрагу врло поверљиво и кад се утврдило ко је продао каваз са папагајем сопственик украђеног папагаја д-р Нешић написао је и формалну представку полицији о крађи означујући у њој г-ђу Богдановић као кривца.

2.) Преметачином која је одмах извршена у стању г-ђе Богдановићке нађене су поред несталих ствари д-ра Нешића још и много других чисти су сопственици г-ђица Дивна Намовићева, г. Душан Јовановић и д-р којима су станови калаусима отворани и опљачкани. Како се на таваму и собама оптужене налази маса других ствари за које оптужена тврди да је све то купила „од једне жене“ то су собе и таван запечаћене и чека се на долазак пуковника г. Жике Марковића да и он види шта је његово.

3.) Стан г. Душана Јовановића вандалски је опљачкан и он је о томе још 6. децембра пр. године известио актом Управу града Београда и лекарски квартал. Сва трагања полиције за несталим ствари-ма од дана кад је известио

полицију о тој покрађи до момента кад је нађен папагај остала су узалудна. Тек је доцније као што смо јавила полиција ушла у траг овој крађи. Приликом првог претреса стана г-ђе Богдановић нађено је врло мало несталих ствари г. Јовановића. Ни педесети део несталих ствари није нађено — док је д-р Нешић нашао доста својих ствари.

4.) Истрагу по овој крађи води квартал врачарски он је против оптужене подигао ж тужбу. Приватни тужбодници — оштећени до свог часа нису никакву тужбу подигли против г-ђе Богдановић.

Што даље буде било јавићемо.

За ратнике

Извештај сред. одбора
народ. посланика

НИШ, 9. феб.

На прекјучерашњој седници сред. одбора народних посланика претресана су питања:

1. О куповини житног и кукурузног зрна за раздавање народу за семе, као и о томе на који начин да се поору и засеју њиве оних сељака који се налазе као ратници.

После дуге дискусије образложен је привредни одбор народних посланика којима је стављено у дужност, да нађу начина да се оба питања приведу у делу. У одбор су ушла г. г. Коста Тимотијевић, као председник одбора, Свет. Ђорђевић, Драг. Муцић, Милоје Јовановић и Рад. Агатовић, народ посланици.

Јовановић.

Једна неправда

У место јубиларне честитке отпуст из службе —

Господане Уреднице,

До 1. јануара ове године навршио сам равно 42 године моје служба при царинарници Савској као стари колџија и приправник. За све то време службе поверавања ми је дужни наз година службе магационара указног чиновника коју

сам свагда обављао на задолство царинарице, и од свих старешина одликован као одличан у својој дужности, што ми уверења тврде, и за цело то време службе ма да сам примио преко милион колаета стране робе, ни зашта нисам одговарао.

При евакуацији Београда, ја сам лично без иједног чиновника царинског молио аустријске официре, доказујући им да се роба из царине нагло краде, да је та роба аустријска и немачка и да би требало што пре тој крађи стати на пут, што сам и успео, дато ми је 14 војника и 1 подофицир, и убрзаним кораком изиђосмо на Калимегдан где затекнемо 400—500 душа где вуку покрађену царинску робу вратимо све под претњом да ће се на исте оружје употребити. Роба је тако враћена у цар. магацине где се одмах и стража постави, и сиречи и даљи грабеж робе.

Према свему горе наведеном, пре извесног времена, данашњи управник саопштава ми да сам из службе отпуштен, велећи да му више не треба. И то отпуштен пре то што је наступила евакуација Београда.

Жалио сам се противу овога Госп. Миз. Финансија, и Царин. Управи, и надао се праведном решењу.

Госп. уреднице, представите себи да човек који 42 године врши службу, не мало скопчану са одговорношћу и моралном и материјалном, без какве до данас опомене, па све то као награду добије — отпуст, зар се то може назвати правдом?!

Као човек који заступа правду у јавном гласилу, ја вас молим да у име човечанства, примите ову моју изјаву, и одштампате. Нека јавност бар донесе свој суд, о моме одпусту.

6. фебр. 1915 г.
Београд

С поштовањем

Чика Тоша Ђ. Димитријевић
бив. пошт. магационер

Пратилата на „Стражу“
стаје један динар месечно

ФЕЛТОН

Малер госпође Јулке

Госпођа Јулка Тодоровић удова, врло је богата жена. Њен покојни муж Богдан оставио јој је грдно имање, на коме она ужива.

Збиља о њој се није могла рећи ни једна рђава реч. Јер, можда тако бива да удовице често нису саме, да имају друштво, овде је како изгледа био изузетак.

Истина, она има послугу, има кочијаша, слугу, али..... то су слуге. Био би грех и помислити да они њој праве друштво..

Да! то би био грех, грех неопростиви. Јер треба знати да се она свако вече и свако јутро купа. Одредила је једну собу само за то. Наместила кеду, направила читаво купа-

тило и сва ад се купа.

То је била жена која је ванредно пазила на чистоћу.

Када је једном ушла у собу своје слушкиње и видела да није чиста да има праши-не одмах ју је најурила. Није хтела више трпети.

То је била жена коју је сигурно усуд одредио за злато. Јер оно ништа не прима, оно хоће увек да је чисто да светли. Њу је сигурно Бог хтео створити у злато.

Али љаво, тај паклени противник доброг Бога украо је из небесне собе злата прено што ће бити бачена на земљу и метнуто је у собу жена. Добри Бог то није приметио. И тако када је пустио на земљу, пусти је као жену.

Али је она ипак била као злато.

Она је волела чистоћу. Чистоћа беше њен идеал.

Њена соба је била као цветара.

Ко ступи у њену собу тај мора бити занешен од свакојаким мириса.

Прашина у њеној соби! Ах, то се не сме ни помислити. Тако ми Бога, али она би ту собу одмах спалила.

Грешни паук, који је из ормана разаципао своју мрежу био је заједно са својом мрежом спаљен.

Да! Она није могла трпети ништа што квари чистоћу.

Једног летњег дана када је ручала у дворашту, случајно слете мува на хлеб. Јадни хлеб био је сдмах бачен.

Она је дакле обожавала чистоћу. Њено двораште било је чисто као ведро небо.

Њена башта била је рај. Све је било уређено све чисто.

Чим би који лист опао, слуга је дужан да га одмах дигне, да поliestи.

Све је требало бити чисто. Један атом који би био про-

ВЕЛИМИР П. ЈОВАНОВИЋ

Растанак

Киша полако спли; уз слабо пиркање ветра
Страховита грмљавина топа пролама маглојито ноћ,
Док ја погурене главе газим преко каљавог пута,
И остављам божанску варош, која има чаробну моћ.

Полако као караван неки, крећу се суморне масе
Остављајући варош с којом су делили све,
Пун чежње и бола поглед бацају ко последње збогом
Као да су хтели рећи — за те нам срце мре!

Мени се душа гуши, а бол ми киди срце,
Које је плачно и тужно; дек очима гутах жељно
Последњи пут ту горду, примамљиву и дивну варош,
Која величанствено стоји, гледајући нас тужно и жалосно.

И као да хтеде рећи: „Ах, ви ме остављате,
Судбини страшној и грозној, која ће се да доћ
А ја вас чувах верно у крилу меком свом.
Срце ме заболо сада! Застадох zamiшљен дуго, јер не могах даље поћ!“

Не знам докле сам стајо, јер мишљах све је сан
Из заноса ме трже монотоно лупање кола
Протрљах очи боље и поћох изломљен даље
Док ми се срце кидаше од неизмерног и бескрајног бола.

Тад стигох до оног места, где воз стајаше спреман
Локомотива писну и воз се крете тад,
И валуд мучах очи, кроз густу маглу
Не могах га видети више, јер беше иза брда сад.

Воз појури брзо; прелеће пл нине и поља
А ја и даље мишљах, гледајући ливаде равне
Колико ли ће се крвца лити? — колико ће л' хероја паста?
Док нашем дивном Београду сунце слободе опет сване.

Топчидер, 24. Јануара 1915.

Дневне вести

Седница општинског суда

Јуче по подне одржана је у згради општинског суда седница чланова суда општинске управе. На седници је решавано питање о набавци сена за београдску општину.

Вода у Београду

Јуче је београдски водовод готово све домове београдске снабдео водом. Остао је само један мањи део вароши без воде. То значи да има могућности да се цео Београд снабде са водом из водовода. Па то ми једино и тражимо од управе водовода.

На путу оздрављења

Артиљерски мајор г. Воја Вуковић командант дивизиона у хаубичком пуку, који је био јако оболео, од ратних штрапаца и непогода, налази се на путу оздрављења.

П. Т. Одељење

Јуче је пресељен Контролни Одсек П. Т. Одељења из Ниша у Београд који има циљ да контролише рад свих пошта у Србији.

Општ. брашно

Општина београдска делегирала је г. Д. Мушкатиновића, житарског трговца да купује у унутрашњости пшеницу за београдску општину, чиме ће се доцније снабдевати грађанство општине београдске.

Овај посао могао је бити већ одавно окончан. Но и сад није доцкан само ако се повољно сврши.

† Др. Јован Узелац

5 ов. мца умро је у Малом Пожаревцу војни лекар др. Јован Узелац, од пегавог тифуса.

Слава му!

Са Новог Гробља

Становници београдски, жале се на надзорништво Новог Гробља, што приликом задушница у капели не могу да добију жара за кадioniце: да

би могли да изврше хришћански обред: кађења гробова. Молимо надлежне да се мало важе поведе рачуна и овом хришћанском обичају.

31 радника

Управи Савске Царинарнице потребни су радници дневничари, заинтересовани нека се јаве управи царинарнице у згради београдске општине, у Макензијевој улици, где ће једновремено бити обавештени о условима рада и награди.

Општинско сево

Г. Добра Митровић вратио се јуче из унутрашњости, где се бавио 3 дана ради куповине сена за општину београдску.

Г. Митровић није могао закључити погодбу због сувише велике цене.

РУСКА ОФАНЗИВА

На Висли

ПЕТРОГРАД, 7. фебруара. Званично. — 6. фебруара отпочеле су борбе на десним обалама Бобра и Нарева, у области Осовјеца и на путевима за Ловцу, Острелењку, Пшаснишл и Плонск. Борбе узимају карактер против напада. — На левој обали Висле одбили смо слабе непријатељске нападе, на доњој Бзури од Ватковице и јужно од Равке код Мрочковице, на горњој Висли и из Инди код Болинке. На Дунају код Жабна потиснули смо офанзиву једног аустријског одреда.

У Карпатима

У Карпатима смо одбили огорчене нападе код Фазионке, Мезела, Брча и немачке нападе између Дукле и Вишкова, који су се одликовали својом упорношћу. Повратили смо против напада на бајонет један вис северозападно од Сенечова, који нам је непријатељ био оteo. После једне борбе напредовали смо у области Клауса.

Око Пшемисла

Одбили смо два напада посаде из Пшемисла, наневши непријатељу тешке губитке.

СА ЗАПАДА

Последње борбе

ЛОНДОН, 6. фебруара. — Фелдмаршал сер Џон Френч јавља у своје извештају о последњим борбама, да је непријатељ био развио велику активност и успео да заузме неколико наших ровова, али наше су трупе предузеле један против-напад и одбиле су Немце на свима тачкама. Ноћу између 3 и 4. фебруара, Немци су нас напали северно од канала у Ипру а идуће ноћи код Невкапера. Ове смо нападе лако одбили и непријатељ је имао великих губитака. Цео терен који смо задобили консолидовали смо и на њему смо се одржали без тешкоћа. Аероплани су вршили веома користан извиђачки рад и успешно су се борили са непријатељевим аеропланам.

Ласковачка болница

Војници-рањеници жале се на неред и нерад ове болнице, поједини тврде да се не превијају по неколико дана. Нећемо у ово да верујемо, али молимо надлежне факторе да обрате пажњу на ову болницу и да провере исказе наших рањеника.

ПОЛИЦИСНА ХРОНИКА

Ноћу између 7 и 8 ов. мца, непознати лодов увукао се кроз отворен прозор у кућу Босилке Обрадовић, бакалке у Хилендарској ул. бр. 15, и у предсобљу из фијоке једног креденца, који није био закључан украо: једанаест женских кошуља, једно туче мушких марама и шест пари женских гаћица. Ар.

Број белгијских безунаца

ПАРИЗ, 8. фебруара. — Лист „Журнал“ објављује ове податке, које му је дао белгијски министар унутр. дела у Хавру о цифри белгијских бегунаца. 200.000 Белгијанаца има у Француској 300.000 у Холандији и 750.000 у Енглеској.

Немачки губитци

ПАРИЗ, 7. фебруара. — (Званично). Немачки заробљеници причају, да су непријатељеви губитци за време јуче-рашње борбе веома велики тако, да у појединим јединицама достижу цифру од половине војника. У Лорену у шределу Сова предузели смо напад после кога смо заузели село Нороа, Нетачно је, као што су Немци јавили, да су они евакуисали Нороа. Напротив ми смо их отерали. У Еласу из накнадних података, који су нам стигли, сазнали смо да су Немци били необично утврдили гребен који се налази јужно од пољског добра Гедел и који смо ми освојили. Ту смо запленили једну машину за бацање мина, пет ми-траљеза, стотинама пушака, бомби, справа, гвоздене жице, телефонских апарата и хиљама пушчанех метака.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Парискије за нас

НИШ, 9. фебруара. — У Теру је образован нарочити одбор од најотменијих париских госпођа. Циљ је одбору да што више заинтересује француско друштво за нашу ствар. Благајник друштва је г. А. Навиљ.

Немачка и Швајцарска

БЕЧ, 7. фебруара. — Јављају из Берна да је немачка влада саопштила швајцарском Савезном Већу да је немачки авијатичар, који је 19. јануара из непажљивости летео над швајцарском тери оријом, био кажњен после истраге која је учињена. Немачка влада изразила је своје жаљење швајцарској влади.

Бетман и Буријан

БЕЧ, 6. фебруара. — Мин. спољних послова барон Буријан отпутовао је синоћ у седиште аустро-угарске врховне војне команде, где ће сутра пре подне стићи немачки канцелар Бетман Холвег, да врати посету коју је барон Буријан учинио пре кратког времена немачкој врховној команди.

У част генерала По-а

НИШ, 9. фебруара. — Француско посланство давало је прејуче у подне интиман доручак у част генерала По-а. Генерал По је затим примио француску колонију, па потом г. Андру Николића пред Народ. Скупштине. У вече је г. Боц давао гала ручак у част генерала По-а и чланова француске мисаје. На гала ручку су била позвани: Њ. К. В. Престолонаследник Александар, г. Н. Пашај, председ. мин. савета, г. пуковник Остојић маршал двора, г. пуковник Фурније франц. војни аташе, г. мајор Пико, п. пуковник Марковић и поручник Петровић-вић. Јуче пре подне у 10½ час. генерал По је са свитом отпутовао специјалним возом у Русију. На станици су се опростили са генералом г. Пашај председ. мин. савета, г. пуковник Бојовић мин. војни, г. пуковник Остојић маршал двора, г. Ст. Поповић секретар мин. иностр. дела и официри који су били придати на службу генералу По-у за време његовог бављења у Србији. Г. п. пуковник Марковић и поручник Петровићевић испратили су генерала По-а до српско-бугарске границе.

тиван чистоћи одмах је отеран у смрг.

Она је дакле била чиста. Њен мужици! — Какав мужици! фармација могло би се рећи.

Јер место обичног његовог мириса, беше мирис љубичица, каранфила, ружа. То није био мужици. Јер из њега се разлива пријатан мирис.

Да неко помисли да је госпођа Јулка Тодоровићка била пчела чији је мед мирис, грдно би се преварио.

Она је била жена као и свака жена. Природа је урадила с њом исто што и са другим женама.

Али је она све то намиришала, све је то сна заливала мирисом.

Она је дуго, дуго после смрти свога мужа живела. Живела у срећи задовољству, пуне, чисте, пречисте куће.

Али... „Јаво на оре ни копа, већ све о злу мисли“.

Сав је поцрнео, испуцао од муке. Већ му је реп отпао. Рогови се заклатали од муке, од једна што не може да прави сметње госпођи Јулки Тодоровић.

Мислио је и дању и ноћу како би уништио то њено задовољство, њено уживање у чистоћи.

Често као прашина падне на неки предмет госпође Јулке али одмах буде отеран.

Често као мува покушава да сметне на хлеба, јело, или баш и на саму госпођу Јулку, али одмах буде спречен.

Он је киптео од љутине сву је главу испретурао измишљао начине, како би остварио своју намеру, али... ништа. Увек је био одбијен.

Остао је као игла. Сама кожа и кости. Већ је а сам изгубио наду. Али је ипак радио даље.

Једног летњег дана ћерка јаше тихи поветарац и разно-

саше мирис госпође Јулке по целој околини.

Дан је био тако диван! Госпођа Јулка је седела у соби и читала неку књигу.

„И они су се опет морали растаги“, читаше она.

Размишљаше: — Зар опет, опет да се растују?! Ух то је страшно!

То је ужасно! Па нису провели заједно ни два месеца. У том размишљању она и зиђе и крочи у двористице.

Мало затим била је у нужнику.

Једнако је размишљала о јунаку и јуначким ранама.

— И опет да се растују?! Ваљда је то за навек.

Чим је она ступила у нужник, ђаво — њен партнер — се насмеја. Поглади своју шиљату браду. Засветле очима. Он је радио и даље.

Госпођа Јулка је и даље размишљала! Зар после толиких, толиких препрека се са-

стали и...

Њена се рука овако механички пружи за зартију и... Али, ах... хартија се распасепи и прст...

Ах небо! Ах свеци! Муње! Грмови! Сво небо се свали на једну госпођу Јулку.

Зар њен прст!... Она посмеде и разрогачи очи...

— Јао, јао...

И она изиђе.

— Жаване, Живане разлеже се по двористици.

Из коњушнице изиђе слуга весели Живан.

— Јао, јао, Живане дај си-киру.

— Шта вам је, госпођо, зачуди се овај.

— Јао, јао, види! и диже руку. Јао дај секиру. Ах ово је страшно ја нећу преживети.

— Па шта ћете сада? запита Живан.

— Не треба ми ни прст.

Ух! Ја сам богата. Не треба ми ни прст.

— Али, госпођо...

— Дај секиру, ја заповедам.

— Сада ћеш видети ти за-прети госпођа Јулка своје прсту.

— Удри само од једном! заповеди своје слуги и при-несе прст на један пањ.

— Али, госпођо...

— Морам удри!

Овај се у души насмеја.

— Окрените главу да не гледате, рече јој.

Она послуша.

Слуга замахну. Али у томе брзо окрете уши од секире и... онако средње лупи госпођу Јулку.

Ја-а-а... а... а... рикну госпођа Јулка и трже руку и за-вуче прст у уста.

Слуга прште у смеј.

— Ах ја ћу те... јецал је госпођа Јулка... а уста су јој се сва ожутела

Од Уредништва

Гђици Р. — Београд. Јавити нам цело ваше име па ћемо штампати послати рад.

Ратна пошта

Умољавају се ратници или ма ко буде шта сазнао где се налази Арсеније Николић, родом из Сремских Карловаца, који је рањен 15 новембра прошле године код Лазареваца, да јави његову адресу Влајку Радовићу рестауратеру „Руски Цар“ — Београд где ће добити 100 динара награде.

Драгомир Сарић, пешад капетан I кл. XIX кадр. пешад. пука, да се јави Сарићу благајнику поште Београдске.

Момир Стамболић, трговачки помоћник редов Дринске Дивизије да се јави Тинки Гојковић Новоизарска улица број 16. — Београд.

Славком Ветерану

Славни Ветерану
Јуначе одавни;
Твоје с племе спомиње,
Из времена давни.

И дедови твоји
Јунаци су били;
Они су за Српство
Живот положили.

Али дође време
На Унука њина,
И са њиме јоште
Два Његова сина,

Да освете браћу
Што су у туђини,
Јер зато су њини
И ђедови били.

Па и њина жеља
Сад се испунила;
Осветисте браћу
Што су под Турцима.

Пролили сте крви
Ових милих дана
Када саломисте
Српскога душмана.

Али жеље ваше
Оваке су биле:
Да светите браћу
Што у Босни цвиле.

Али ево сада
И тај данак дође,
Да Србија мила
На душмана пође.

Ал' у нашој земљи
Шпијуни су били,
Стога нисмо могли
Одолети сили.

У Србију милу
Душмане пустили,

И многа су места
Наша опустили.

Кад је навалио
Душман на све стране,
Са Божијим мачем у руци
Ти пред војском стаде.

Кад виде војници
Кураж седог Краља,
Они са свом снагом
Надбише душмана.

Претераше њега
Из нашега краја,
Упознаше они
Нашег милог Краља.

У том боју беше Ти
Рањен синак мили,
Са његовим јунашвом
Цело с' Српство диви.

Са јунашвом твојим
Цео свет се диви,
Па премили Краљу
Честитку ми прими.

А честитка моја
И ако је мала
Са искреним срцем
Ја сам написала

И ја тако мала
Говорићу свуда:
Да имамо Краља
Који чини чуда.

Крагујевац, 1915 г.

Борка Шишмановић
уч. VII раз. гим.

ЗА НАШЕ РАТНИКЕ НАЈБОЉИ КАЛЕНДАР

„СРПСКИ БОРАЦ“ — за ратну 1915 год.

са збирком срп. нар. песмама из српско-аустријског рата и са иззначењем мена времена и првено одштампаним празницима. Цена:

Комад 0.50 дин.
Књижарима 100 к. 35.— „

Поштарина моја.

Календар се шаље по примљеној пошт. упутници.

Издавачка књижарница
Е. Ајхтет
Београд

3-3

Баштован и чувар шуме

За „КИЈЕВО“ тражи се баштован који се добро разуме у цвећарству и повртарству, као и подизању и уређењу нових паркова. За исто имање потребан је и чувар шума. За ова места треба се са документима о спреми и способности пријавити настојнику на истом имању, који се ту стално налази. 41.3-3

КЊИЖАРА

Косте В. Илић

Београд Краља Милана 70
Има на продају велику количину најбољег француског коњачка и продаје на више и мање. Флаша од 7 деци стаје 8 — дин. Флаша од 1 литре стаје 10 динара. 15-15

Календари за 1915 г.

ИМАО САМ СЛЕДЕЋЕ КАЛЕНДАРЕ:

„Ратник Календар“ са следећим забавним садржајем: 1) „Отаџбина“ од Ђ. Јакшића; 2) „Словенско време“; 3) „Ратни дневник“; 4) „Мачков Камен“ од Р.; 5) „Слом прве аустријске офанзиве“; 6) „Збогом брате Завишћу Живко“; од Никца од Ровина; 7) „Новинари у рату“ од Миомира Миленовића; 8) „Широ Беклић“ од Никца од Ровина; 9) „Рат и Полиција“ од Васе Лазаревића; 10) „Запјевка виле Паштровке“ од Никца од Ровина; 11) „Хоћемо мајци“ од Иве Ђиплика; 12) „Певрачак у Београд“ од Миомира Миленовића; 13) „Бегство Аустријанаца из Београда“ од Д. Ј.; 14) „Полаженик“ — Цена — 0.60 п. д. Препродајцама — 0.10 п. д. комад.

„Народни календар“ цена 0.2 п. д. 100 ком. 5.— дин.

„Цепни календар“ 100 к. 6.— дин.

„Велики зидни календар“ — 0.50 п. д. 100 ком. 5.— дин.

Издавачка књижарница

Геце Кона — Београд

37

5-5

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

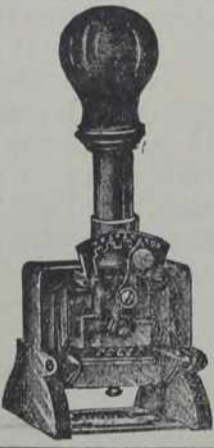
Жирка Ерленбајна

Обреновића улица преко пута „Руског Цара“ у Нишу

прима поручбине печата и штампала. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник

26

8-10

КОЛОНИЈАЛНА ТРГОВИНА

Обрадовића и Станковића

ПРЕКО ПУТА НАРОДНЕ БАНКЕ

ОТВОРЕНА ЈЕ СВАКОГ ДАНА

42:2-5

Пажња опанчарима — лиферантима

приликом садашње лиферације опанака за државу, да имамо велику количину говеђих кожа, усољених, пребачених и разапетих у свима тежинама и то у стовариштима:

- У Београду магацин Југовића улица — усољених и разапетих
- „Младеновцу магацин код Станице — усољених
- „Крагујевцу магацин г. Уроша Симића — усољених, пребачених и разапетих а и свињских.
- „Јагодину магацин на пијаци — усољених.
- „Крушевцу магац. преко од „Такова“ — усољених и разапетих.
- „Нишу магацин г. Димитрија Агоре — пребачених.
- „Свилајнцу магацин на Пијаци — разапетих.
- „Краљеву магацин г. Буњака — разапетих.

ЦЕНЕ СУ УМЕРЕНЕ.

КОЖАРСКА ТРГОВИНА
НИГРИЋА, НОВАКОВИЋА И СТЕФАНОВИЋА

5-15

Чича Панта Костић

преселио је своју радњу од „ВУКА КАРАѢИЋА“

код „Арапина“

МАКЕДОНСКА УЛ. ЦА

преко целог дана точи се свеже пиво (чаша 0.20 кригла 0.30 п. п.) велики избор природног пива и српских мезелука. УСЛУГА БРЗА И ТАЧНА.

36

7-10

Машинских кајшева

Мушеме — цирада

препоручује стално отворена

КОЖАРСКА ТРГОВИНА

Паје Ђ. Мијатовића

У БЕОГРАДУ

34

5-5

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр 22

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: чаописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничких карти, посмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим квалитетним словима, шарамма и линијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.